

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

HELYBEN:	VIDÉKEN:
Félévre . . . 6 kor. — fl.	Félévre . . . 9 kor. — fl.
Negyedévre. 3 kor. — fl.	Negyedévre 4 kor. 50 fl.

Felelős szerkesztő és tartalomfelelős:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHVATAL:

Dobrecza, Fő tér Biederstejn-palota, földszint, az udvarban hátul.

Nem lesz önálló vámterület.

Aki egy pillanatig is abban a reményben ringatózott, hogy a kormány vezérférfiai a nemzet legfőbb óhajának egyikét, az önálló vámterületet a törvény világos értelme szerint már most életbe léptetik január elsején, az keservesen csalódott.

Isten és ember előtt bocsánatot kell kérnie mindenkinek, aki ezt feltételezte. Kétféle heroizmust kellett volna feltételeznie a kormányelnökről. Az egyik az, hogy az 1899. XXX. törvény-cikk határozatait érvényesíti, a mely azt mondja, hogy fölmondván a kereskedelmi szerződések olyan időben, amikor még nem állapították meg az autonóm vámtarifát, az önálló vámterületre vonatkozó vámsorompókat kell felállítani. Heroizmus lett volna Széll Kálmántól a törvénynek érvényt

szerezni. A másik hősiesség, a melyre az állítólag Magyarország védelmére hivatott miniszterelnököknek szüksége volna, az, hogy a nemzeti aspirációkat csakugyan védelembe vegye.

Ha a törvény világos szakaszai nem is könnyítenék meg munkáját ez irányban (aminthogy most nemcsak megkönnyítik, hanem egyenesen parancsolják), akkor arra kellene törekednie, hogy mindenben ezeket szolgálja. Egész működését egy kellene berendeznie, hogy a nemzet aspirációit győzelemre vigye.

De heroizmusa itt is ugyancsak semmivé törpült.

E két hősiességből egy harmadik hősiesség is folyna: a legnagyobb valamennyi között, hogy ugyanis abban az esetben, ha sem a törvénynek érvényt szerezni, sem a nemzeti törekvéseknek eleget tenni nem tud, le-

mondana. — A korona megértene talán, hogy vannak Magyarországon férfiak, akik nem a hatalmat tartják a legfőbb jónak, akik nem kapaszkodnak minden áron ahhoz, hogy a felszínen megmaradjanak, hanem saját becsvágyukat alárendelik a nemzeti eszménynek, a melyet szolgálnak.

Mindezekből a hősiességekből mi maradt? A Bécsben tartott koronatanácsban érzelmes jelenetek játszódtak le és a két miniszterelnök (mint előre jósoltuk) egymás nyakába borult.

S ami azután következik. . . . Az önálló vámterület megakadályozására majd csak talál a két miniszterelnök valami módot, akár-hogyan parancsolja is a törvény a vámsorompók felállítását.

Kieszelik majd azt Ischlben, ahová most majd sűrűn járogat el — hivatalos, vagy félhivatalos jelentések szerint — Széll és

Sapho.

Irtta: **Fernand Latargue.**

A szép Melcy lázba hozta az egész várost. Ha narancsszínű brokát kosztüdjében, mely nyitva volt az oldalain, kibontott vörös hajával, ostorral kezében belépett a ketreczbe, minden szem csak őt nézte. Ilyenkor Sapho a smaragdszemű fekete párducz felkél helyéről, kigyózó mozdulatokkal simul hozzá s nyalja meg kezét.

Melcy megöleli, rá hajtha fejét a vadállat fejére, s száját amannak arczorrához szorítja, mintha csókolóznának. A párducz behunyja szemét, hízkelve mezog s hozzádörzsölődik az aszony csipőjéhez. Egyezre ostorcsapás éri a vadat, erre kiegyenesedik, reszket az izgatottságtól, száját feltátja, s kiereszti körmeit. . .

Melcy pedig nevet hangosan és gnyagosan s mint az az nevetés bosszantaná a vadat, ugráskészen áll most vele szemben kegyetlen vérszomjas ellenségként.

A nézőközség lélegzetét visszafojtva figyel. Néhány asszony hangosan felsikolt, de egy másik ostorcsapásra, egy rövid, határozott parancsszóra Sapho ismét megszé-
nyülve csuszik uraője lábaihoz.

Mindenki tapsolni kezd. A szomszédos kalitkában a majmok nyugtalankodnak s

ráncoz, öreg tenyerüket ki-kinyújtják a vasléczek között. Amott tovább a bölcsekedő medték komolyan himbálóznak hátsó lábukon s a felső régiókból dióhéjat pottyantanak a nézők kalapjára a szarkasztikus papagályok.

Az első sorban egy magas fiatalember szinte hozzátapad tekintetével az állatszelídítő alakjához. Csinos ember, kissé hirtelen szöke s szemei szürkés-kék.

Beun a ketreczben Sapho, mintha feltékeny lenne, most újra teált helyéről s dühösen ugrik a vasrács felé.

— Hopp! hopp!

Melcy az állat füle mellett két pisztolyt sűtött el s égő abrónsokat tartva előre vadul izgatja őt hangjával, ostorával.

Az állat eszeves etten ugrik keresztül a tűzkarikén, majd újra átbujik rajta, megpörkölvé szőrét, hátborzongató ordítást hallva, mint egy fantasztikus, mesebeli szörny!

Az előadásnak vége van. Melcy jobbra-balra hajlong, egy kissé reszket is. Amint arra fordul, ahol az a halvány arcú fiatalember áll, könnyedén int kezével.

Később a ketreczek mögött, a rögtönzött sátorban találkoznak együtt. Melcy mosolyog és behízeltő hangon szól az idegenhez:

— Szeretsz, ugy-e? Igen szeretsz, tudom, megéreztem ezt abból is, hogy Sapho

feltékeny rád és nap-uap mellett hamisabb lesz. . . . Egy hónapja már, hogy minden előadásom itt vagy, hogy te nem veszed a szemed rólam s nézd, a múlt nap a tekinteted csaknem a vesztemet okozta. Ez az állat csaknem összetépett.

Most közelebb lép hozzá a leány és karjába tűzi karját.

— Szeretsz ugy-e? ismétli makacsul. — Vigyél hát magaddal. . . . Felek, félek Saphótól!

A fiatalember arcán kifürkészhetlen mosoly fut végig, de nem válaszol. Melcy azonban újra sürgeti.

— Rabszolgád leszek, nézd nem kérek semmit tőled, csak vigyél magaddal. Ez az állat előbb-utóbb megöl. . . Vigyél magaddal.

A férfi lassan kibontakozik karjaiból s csendesesen válaszol:

— Nem.

— Te nem akarsz?

— Nem.

— Elmennék messze. Uram leszel és én rabszolgád.

De a másik feltájt.

— Elhagyni a meazsériát? Soha!

— Miért?

— Mert nagy ésszegben fogadtam rá, hogy Sapho szót fog tenni s ezt meg kell várnom.

Darvas Testvérek

dúsan felszerelt női- és gyermek-felöltő áruházában Debreczen, fő tér, Hungária-kavéház mellett. **Újdonságok** női- és gyermek-felöltőkben, nap- és esernyőkben, blousok, övök és nyakdíszek nagy választékban feltűnő olcsó árak mellett beszerezhetőek

Körber. Az ischli járás sohasem hozott szerencsét Magyarországnak. Most is ott csinálják az önálló vámterület koporsóját Ausztria győzelmére, Magyarország koldussá tételére.

Mi történjék a Hortobágygal?

A gazdaközönség véleménye.

Debreczen, júl. 3.

Egy beteg felett tartanak consiliumot, súlyos kor bántja: pótadó.

A csodadoktorok tetszetős orvosságot kommandálnak, fére vezetvén a beteg hozzártózt.

Délibábos Hortobágy, gulyák, ménesek, nyájak tanyája sohasem lehetett, hogy szikes, fogványos talajod még orvosság is lehet — na de dosisokba osztanak be, Ds: időnként egy negyedrész.

A beteg megesz, ha a csodadoktorokra hallgatunk, meggyógyulni töled nem fog: csak a hasa nő meg; megesz mindenestől — megesz rólad a gulyákat, méneseket, nyájakat a poeszt meg a juhász furujját. Szamarát megesz rólad meg a délibábot is — de hogy mit iszik tead: az valami különlegesség leend. Na de a mai modern goz és vilány korszakában mi szükség van gulyakra, nyájakra — Liebig gyárja a hus kivonatot s a vegetáriánusok sem halnak meg cheo; — ménesekre, az ur autombilon jár s a hadsereg az repülni fog! poesztre a mai realis korban! A furujatlan juhász pedig szanár helyett feül egy bicziklire, földig sem kell érni a lábának csak a pedálig. ha elkeseredik ütöt egyet a gumikerekre.

Sokan vannak, kik az Aladin lámpáját válték megfalaálni, melylyel mint rejtett kincsét világítják meg a Hortobágyot s oly vérmes reményeket ebresztettek a nagy közönségben, melynek feiköltése s ápolása egyáltalában nem előnyös Debreczenben senkire.

— Nem a mesebeli Aladin lámpájával, hanem a praktikus élet szemüvegén keresztül nezzük ezt a dolgot — másképp találjuk: mert az másképpen is van.

Azok között, kik a Hortobágyot s a körülményeket nem, vagy felületesen ismerik, — általános nézet az — hogy 10,000 hold föld kihasításával s annak bérietbeni kezelésével a pótadó megszűnése elérhető. Nemelyek még ettől a szociális kérdés megoldását — őt még nép boldogítást remélnék. Nohát ez nekik nincs igazuk.

Ezen 10,000 hold föld a Hortobágyinak felet és nem negyedét teszi ki, lévén a kihasítás úgy tervezve, hogy a java földek lehetőleg mind beleessenek. A visszamaradt háromnegyed rész sem értékre, sem használatosagra többet nem ér, mert a vissza maradt részben körül-belől 4000 hold olyan terület van, mely még — mint hasznavehetetlen — adó alá sem jön, ezer hold-ézára vannak benne olyan földek, melyeken a nyenge tavaszi és őszi mezőn kívül semmi sem terem s azon nyáron át az ollós bogár is aszkorban döglök el; s ebből körül-belől a Muta, Korcsmaföld, Csipő s a Kádacspari földek körülbelől 2000 hold ma sincs a polgárság használatában. Nagyon téves felfogás az, hogy a legeltetésre visszamaradt részen a mostani jószág állomány meg fér, illetve rajta meg él, nem fog megélni még a területnek megfelelő számarányában sem, bizony nagyon könnyen már itt is nagy jövedelem csökkenés állhat be.

De meg ez a terület, dacára annak, hogy a legjobb részben lenne kiszakítandó, semmi esetre sem lenne jobb mint az Ohati puszta, melyért most holánként, — verse y-

tárgyaláson kiadva — 18 koronát fizetnek, mely leszámítva a város által emelt épületek kamatait, nettó 14 koronát jövedelmhez katasztrális holdanként; tehát a kiszakítandó területet 14 koronájával felvéve, összesen 14000 korona bruttó jövedelmet jövedelmet hozna, miből a mostani 50000 korona bevételt leszámítva (amit ma is behoz, lévén a használt terület mindössze 34000 hold) már csak 90000 korona bevételi többletet eredményezne, míg ebből leszámítva, a helybeii magasabb kataszter szerint, legalább is 3 korona holdankénti, a művelés által elő álló adó többletet, ez már 60000 koronára apasztaná a jövedelmet, de meg ezt terheli az ingyen iskoláztatási alap részére fizetendő hányad a 15000 frtból a mi a kilátásba helyezett százezreket — mintegy 50000 koronára zsugorítaná össze. (Az ingyen iskoláztatási alap évekenként fizetendő 15000 frtját azért vállalta magára hajdan a jószágtartó gazda közönség, nehogy az olyanokat terheljen, a kiknek jogosultságuk volt legeltetni a Hortobágyon de ezen jogukkal nem éltek)

A mi a szociális kérdés megoldását illeti (a mi Debreczenbe nincs, de meg ha volna is) ennek a megoldása mezt nem tartozik egy Municipium feladata közé.

A népboldogítók ideája: a kihasítandó terület 50 holdankénti parcellákban, kis bérlők általi farm rendszer szerinti kezelés. A ki a területet ismeri, az avval tisztában van, hogy a parcellázás ott teljesen lehetetlen a talaj minőségénél fogva. De meg a kezelési nehézségtől eltekintve oly mértékben terhelné meg a várost az építkezésekkel, mely a jelenlegi viszonyok között egyáltalában nem kívánatos.

Tehát — mint a fentiekben kiténik — a tízezer hold kiszakítása által a pótadó kérdése egyáltalán megoldva nem lenne, hanem éppen azok érdekeit sértené legjobban, kik a közterhek viseléséhez a legnagyobb mértékben hozzájárulnak: lévén az ő adóalapjuk nem polgári becsületszó.

Debreczenben a gazdaközönség az, mely mindig szívesen, talán ereje felett is hozzájárult a város fellendítéséhez. Aránytalanul legtöbbet áldozott a közművelődésre. Iparra, kereskedelemre, művészetre s a Honoratiorokról sem feledkezett meg. A gazdaközönség az, melylyel a város karöltve szerezte birtokait, közöttük a Hortobágyot is. A gazdaközönség az, mely hajdan a várost felett és megtartotta, sok százados viszontagságai között soha cserben nem hagyta. Csodálatos dolog, hogy most, a békés fejlődés korszakában akár a város legjobb fia ellen fordulni, vele mostohaként bánni. Áldatlan dolog egy virágzó fának táplálék-adó gyökerét vágni, meggyengül a fa, gyümölcs helyett parazitát terem: ezek megölik azt.

Sajnálatos tény, hogy politikai viszonyok miatt a gazdaközönség az őt megillető helyen, a város képviselőtestületében nincs kellő számmal képviselve, ítélnek róla: nélkül.

Magyarország földművelő ország lévén, bizony, ha a gazdának nincs, azt megérzi az országban mindenki. A helyes közgazdasági politika elveinél fogva egy földművelőállamban a föld termőerejének fenntartása első s a legfontosabb feladat. A közlegelők megszűnése mindenütt a szántó földek termőerejének csökkenését idézte elő, hiszen ha Debreczenben a mostan 10 mm. átlagos termés helyett 5—6 mm. fog teremni ez a város általános hanyatlását fojja előidézni.

A gazda közönség érdekében s közgazdasági politikából óhajtott volna a Hortobágyrak legelőkénti fenntartása továbbra is — habár áldozattal, hiszen a gazdaközönség mennyit áldozott a városért — bizonyára a legelőkénti való fenntartás elve mellett, helyesebb legeltetési rends-

bálylyal a jövedelmet fokozni lehet s az ha a tervbe vett öntözési kísérlet sikerül, idővel a város kincsesbányájává válhatik.

Krónika.

Kossuth Lajos szegénysége és gazdasága. Egy társaságban két jó magyar ember között vit. támadt Kossuth Lajos anyagi helyzetéről. Egyik azt állította, hogy Kossuth gazdag ember volt, a másik pedig azt, hogy szegény ember. De mivel egyik sem bírta a másikat állításáról meggyőzni, egy öreg negyvennyolc éves hazafi kértek fel a döntés kimondására.

Ez az ügyet ekkép oldotta meg:

— Igaza van — szót — mindkettőtöknek, mert Kossuth szegény volt. Azt tudjuk, hogy legutolsó éveiben is még dolgozott — de gazdag is volt, gazdasága pedig a következőkben állott:

Ugyanis Kossuth apánk született 1802

meghalt 1894

A születés és elhalálozás éve összesen 3696.

Ezt a vagyont megosztotta két fia között: jutott mindegyikének 1848, a mi oly vagyon, mit míg a világ és különösen a magyar haza fennáll, soha el nem veszíthetnek.

A varróleány és a három ur

Nagyon szép leány lehet a kis F. Mariska, a ki egy előkelő divatüzletben derékvarrással foglalkozik. A kis varróleány szerelméért három versenyztek az utóbbi időben: egy magas, fekete ur, egy széles barna és egy nagyon fiatal szőke, a leány azonban egyképpen hideg és tartózkodó maradt mindhármukkal szemben, mert ő tisztességes leány. A három szerelmes ember azonban nem tudott beletörődni a visszautasításba. Lépten-nyomon követték a kis leányt, a ki pedig nagyon szeretett volna megszabadulni tőlük. Végre is elhatározó lépést tett, hogy véget vessen a kínos helyzetnek. Tegnapelőtt délben Kossuth Lajos-utcán ment, utána feltűnő közelségben a három férfi. A leány egyszer odafordul a fekete és a barna urhoz:

— Szabadítsanak meg ettől a szőke tacsoktól.

A két ur engedett a felszólításnak. Megfenyegették az ifjút, hogy baj lesz, ha el nem megy. Néhány percczel később megint hátra szól a leány a barna urhoz:

— Szabadítson meg ettől a fekete embertől.

A barátságatlanul aposztrofált ur erre közelebb akart menni hozzá, a barna azonban megragadta a karját.

— Rendőrt hívok, ha el nem távozik!

A fekete nem tágitott s a másik valóban odaintett egy rendőrt. A fekete, amikor a rendőrt közeledni látta, elszökött, a leány pedig felhasználta a jó alkalmat és megkérte a rendőrt:

— Szabadítson meg, érem ettől a tolakodó embertől.

A kövér barna ur nagyot nézett erre a váratlan kijelentésre és ő is megszökött. Azóta békében járhat a kis leány.

VIDÉK.

Fellázadt arató munkások.

Saját tudósítónktól.

Véres bimenetelű munkás zendülés történt tegnapelőtt Kuti község határában fekvő Madaras pusztán. A puszta tulajdonosa Verebélyi Miklós — mint levelezőnk írja — még a tavasszal

aratási szerződést kötött Laczkó Mihályval és 19 kuti lakos társával, az ideigabonatermés learatására.

Az aratók a múlt vasárnap meg is érkeztek a pusztára s miután a szerződésileg kikötött élelmet még aznap átvették az uraságtól, hétfőn munkába állottak. Reggel 4 órától este 8 óráig dolgoztak az emberek s ekkor a munkát abbahagyva, Laczkó Mihály és három társa bementek az urasághoz, kijelentették, hogy ők a kötött szerződési feltételek alapján nem dolgoznak, mert a buza annyira meg van dülvé és sok helyen teljesen elrothadva, hogy nem keresik meg a kenyérre valót sem. — Verebéli földbirtokos és az ispánja ekkor kijelentették, hogy hajlandók a szerződésben biztosított pénzszerzést fizetni az aratóknak a rész helyett, de a munkások ezt sem fogadták el, hanem új szerződés kötését követelték. Minthogy megegyezésre nem jutottak, a munkások abba hagyták a munkát és távozni készültek. Verebéli táviratilag tett jelentést a főszolgabirónak, mely csendőroket küldött ki, a kik a távozó munkásoknak utjukat állották és visszatérésre kényszerítették őket.

A munkások ellenszegültek, mikor pedig a puskatus is működésbe jött, a munkások a kaszákkal védekeztek, minek következtében összeütközésre került a dolog s Laczkó András, Suhajda József, Máthé Imre és Kóródi József súlyosan megsebesültek, kiket azután hazaszállítottak. Az esetről azonnal jelentést tettek a főszolgabirónak, a ki a további eljárást nyomban felfüggesztve, személyesen utazott a helyszínére.

Milyen lesz az érmelléki termés. Bihardiószei tudósítónk jelentése szerint az Érmelléken az időjárás kedvezőtlen volta miatt teljesen megdőlt a gabona s káros befolyását tapasztalni lehet a zöld és fásoltásoknál is. Jégkár eddig nem igen volt. A tengeri ritka és silány. A szőlő a legszebben fejlődik. Gyümölcsstermés csak helyenkint mutatkozik.

Kővé vált macska. Ritka leletre bukkant Nagy István diószegi napszámos Zichy gróf bihariószei szőlőjében. Ásója egy ép, megkövesedett macskát vetett föl a göröngyök alul, melynek csak a gyomortája és a szemehiányzik. Többi részei már teljesen kővé váltak. Az érdekes leletet a bihari megyei muzeumnak fogják beküldeni.

TÖRVÉNYKEZÉS.

A Kaszinó tolvaját elítélték.

Törvényszéki főtárgyalás.

Saját tudósítónktól.

Debreczen, július 2.

Élénk emlékezetében van még olvasóinknak az a szenzációs lopás, melytől ifj. Szecei Mihály követelt el pár hét-

tel ezelőtt a debreczeni Kaszinóban. A királyi törvényszék tegnap már főtárgyalást tartott ez ügyben. A törvényszék elnöke dr. Oláh Miklós volt, a vádhatóságot dr. Bálint Zsigmond kir. alügyész képviselte. Védőügyvédje nem volt Szeceinek.

A vádlott néhány hét előtt behatolt a Kaszinó egyik szobájába. A rendes eljárást, Béresi Lajost nem találta ott s ekkor fogamozott meg agyában a lopási szándék. Jól ismerte a Kaszinóban a dürgést, mert édes apja a Kaszinó szolgálatában áll. A szomszéd szekrény kulcsával, az adatok szerint pedig alkulcs segítségével felnyitotta az eljáró szekrényét s abból százhusz korona készpénzt elkobzott.

A tegnapi tárgyaláson töre elmes vallomást tett a vádlott. Elmondta, hogy nehezen ment itthon a sorsa, azért tért a bűn útjára. Ugy gondolta, hogy a lopott pénzen elmegy Amerikába s ott próbál szerencsét. De aztán dugába dőlt a terve, mert a rendőrség elfogta. — Enyhe büntetést kért, mert a nyomor kergette a bűnbe.

A kir. törvényszék az ügyész vádbeszédének meghallgatása után *félévi börtönre ítélte* a megtévelyedett Szeceit, ki annakelőtte büntetlen előéletű volt. Az elítélt megnyugodott az ítéletben s nyomban meg is kezdte annak kitöltését.

§ **Az új koronaügyész.** A hivatalos lap mai száma a következő legfelsőbb kéziratot közli: „Magyar igazságügyminiszterem előterjesztésére dr. Székely Ferencz budapesti főügyészt koronaügyésszé kinevezem. Kelt Schönbrunnban, 1902. évi június hó 28-án, Ferencz József s. k. Piósz Sándor s. k.

§ **A Kuria elnöki titkára.** (Távirat.) A király Vajdaffy Emil kuriai tanácsjegyzőt a Kuria elnöki titkárává nevezte ki. A kinevezés Vajdaffy régi és buzgó szolgálatainak elismerése. — Elődje Tóth Bódog miniszteri osztálytanácsos volt, a ki néhány hét előtt ment nyugalomba.

§ **Legényvirtus.** A Páris nevezetű éjjeli kávéházban vígan mulatott tavaly Nagy László mészárossegéd. Kompánia cigány is volt s így nem volt fékegátja a jókedvnek. A borozgatás közben betért a kávéházba Kertész András, Lajos nevű öcsésével, a kik csipkedni kezdték Nagy Lászlókat. Ezek fizettek és kimentek a mulatóból. A Kertész fiúk is eltávoztak, de azután megint kitört a szóharcz, mely rövid idő alatt verekedéssé fajult. A dulakodás közben Nagy László suhancz sérüléseket ejtett Kertész Lajosnak a fején, meg a balkezén. A kir. törvényszék tegnap foglalkozott ez ügygel és mivel beigazolható volt, hogy Kertész kezdte a verekedést, a súlyos testi sérítésnek csak vétségében mondotta ki bűnösnek Nagy Lászlót és ezért három havi börtönre ítélte őt. A mészárossegéd fellebbezett az ítélet ellen.

§ **Elutasított petíció.** (Távirat.) A sátoralja-ujhelyi választás ellen beadott petíciót több napon át tárgyalta a Kuria s ma délután hirdette ki

az ítéletet. A bíróság a Dókus Ernő mandátuma ellen beadott kérvényt elutasította.

SZÍNHÁZ.

A színházbizottság ülése.

Vigszínház és reklámfüggöny.

Debreczen, július 3.

A színházbizottság tegnap délután eléggé látogatott ülésben tárgyalta a színház két aktuális és fontos kérdését, a Vigszínház vendégszereplését és a reklámfüggöny iránt beadott kérvényeket. Simán, minden nagyobb vita nélkül tárgyalták le a két tárgyat, a mely hefelek óta foglalkoztatja a bérlő közönséget. A gyűlés lefolyásáról az alábbi tudósítás szól.

Komlóssy Arthur előkielte a tárgyat folyt a tanácskozás. Jelenvoltak: Boczkó Sámuel főkapitány, Oláh Károly színházi felügyelő, Zádor Lajos, Berger Jenő, Fejér Ferencz és Szabó Kálmán a biz. jegyzője és Makó Lajos szinigazgató.

Az első tárgy a tanácsnak egy átirata volt, a melyben értesítette a bizottságot, hogy az 1902/3-ik színházi idényben az előadások este fél 8 órakor veszik kezdetüket. A közönség kényelmét szolgálja ez az intézkedés, a mely tulajdonképen a színházi bizottság kezdeményezésére lépett életbe.

A Vigszínház vendégjátékai.

Liptai Károly hírlapíró többször ismertette kérvényére javaslatot, illetve véleményt kér a városi tanács.

Szabó Kálmán jegyző ismertette ezt az ügyet s a következő határozati javaslatot terjeszti a bizottság elé.

A színházi szabályzat értelmében s az igazgatóval kötött szerződés alapján kikérendő Liptay Károly által Makó Lajos szinigazgató beleegyezése a tervbe vett vendégszerepléshez. Ha Makó Lajosnak nincs kifogása a vendégjátékok ellen, újra a tanács adja meg az engedélyt a kért három estére.

Szabó Kálmán előterjesztéséhez hozzá szólott csaknem minden bizottsági tag és elvben elfogadták a propezióciót. Nyilatkozott Makó Lajos szinigazgató is, a ki ugyan jog szerint csak október 1-től igazgatója színházunknak. Nehézségeket ő sem emelt a vendégjátékok ellen, így valószínű, hogy a Vigszínház tájon a hó 15-én Debreczenbe és három estén át játszik színházunkban.

A reklámfüggöny.

Bodnár Géza, Linhard Vilmos és Gyöngyössy Viktor ajánlatot adtak be a tanácshoz a reklámfüggöny kibérlés ügyében. A tanács a színházi bizottság véleményét óhajta hallani ebben az ügyben.

A bizottság hamar végzett a függönyüggyel. Rövid vita után kimondta, hogy ez idő szerint még nem látja elérkezettnek az időt, hogy a színházban reklámfüggönyt engedélyezzen. Vagyis a színház színvonalát 800 koronaért nem súlyosítja le. Ezt a határozatot egyhangulag hozta a bizottság. Valószínűleg ilyen értelemben fog dönteni a tanács is.

Személyi-pályoly cseredégek elintézése után a gyűlés véget ért.

A Dolovai nábob leánya. Mükedvelő iparosok Herczeg Ferencz színművére: A dolovai nábob leánya előadására készülnek. A debreczeni mükedvelő iparosok talán most térnek először attól, hogy mindég csak népszínművet adtak elő.

ÚJDONSÁGOK.

Öngyilkos kávéseleány.

Menekülés a halálba.

Debreczen, július 3.

Az Erzsébet-kávéházban csaknem tragikus végű eset történt a kávéház egyik alkalmazottjával, Láda Róza 20 éves kávése leánygyal. A fiatal leány tegnap délelőtt marólugot ivott és hirtelenül egy kevéssel erősebb és nagyobb adag mérges folyadékot vezet be, ma már holtan fekszik a kórház benézoló asztalán.

A szomorú eset előzménye az, hogy Láda Róza elakart menni a szolgálatból. Asszonya azonban nem akarta elengedni. A család és az asszony között szóváltás keletkezett s végül a leány állítása szerint az asszony haragjában meg is verte.

A verés szörnyen elbusította szegény Láda Rózát. Egész délelőtt sirdogalt, aztán kiment az udvarra, valahonnan marólugot kerített és azt megitta. Eszméletlenül terült el a földön s a háziak hívására megjelent sarki rendőrtette kocsira és vitte be a közkórházba. Ott gyorsan ellenmérget adtak be az öngyilkosnak, a mitől magához tért. — Állapota még most súlyos, de életben maradása egészen bizonyos.

Furfangos osaló.

Becsapott gazdálkodók.

Debreczen, július 3.

Ravasz furfanggal eszelte ki Király Imre cserei lakos, hogy miként lehet könnyű szerrel, minden fáradság nélkül biztosítani a megélhetést s a mellett jól is élni. Számítása egyszerű s az emberek könnyen hívésén és gondatlanságán épült fel. Mindig akadnak olyan emberek, a kik megelégszenek a látszattal s nem törődve a következőkkel, felülnek, később persze keservesen csalódnak.

Ezekre számított Király Imre, mikor egy kis zsák tengerivel utasok indult. Bezörgött sok helyre s mindenütt feltűnő olcsó árért ajánlotta megvételre portékáját, melyből mutatóni néhány marékkal a vevő elé rakott. Az olcsó ár sokakat lépre csalt s többen tettek nála megrendelést, melyet egy hét múlva ígért szállítani.

Király Imre mindenütt felszedte a négy-öt korona foglalat s távozott. A gazda azután hasztalan várta a megrendelt tengerit, mert az nem érkezett meg soha. Király Gyula pedig elég óvatos volt azokat a helyeket kerülni, a hol már egyszer megfordult. Hanem lát, mint mindennek, ugyennek is vége szakadt egyszer s Király Imre is lépre került.

Bármennyire óatosan kerülte rászédott feleit, még sem tudta elkerülni Dudka Györgynét, a kítől szintén kicsalt öt koronát. Dudka Györgyné felismerte és feljelen-

tette a rendőrségnél, hova eddig már tíz elhoz hasonló feljelentés érkezett.

A család ellen megindított vizsgálatot már befejezte a rendőrség s ügyét áttette a kir. ügyészséghez.

* Hitelesítő közgyűlés. Az öt napos városi közgyűlés jegyzőkönyvét tegnap hitelesítették Puky Gyula elnöklésével tartott hitelesítő közgyűlésen. Az ülésen a tanács tagjai teljes számmal voltak jelen. A jegyzőkönyv hitelesítése a déli órákig tartott.

* Uj ügyvéd. A debreczeni ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy dr. Varga Kálmánt Debreczen székhelylyel az ügyvédek névjegyzékébe felvette.

* Egyházi ülések. A debreczeni református egyház presbiteruma vasárnap délelőtt 10 órakor rendes gyűlést tart, melynek folyamán több fontos pontokon kívül az új tanítók is megválasztatnak. Az egyház ösztöndíjosító bizottsága szombaton délután 5 órakor ülésezik, ugyancsak az egyházépület tanácstermében.

* A kamara új levelező tagjai. A Kereskedelmi és Iparkamara legutóbbi közgyűlése dr. Boldizsár Kálmán rendőrkapitányt és Podolsky Béla máv gépayári műhelyfőnököt kamarai levelező tagokká választotta.

* A tanítói pályázatok ügye. A debreczeni egyház által hirdetett öt tanítói állás betöltésére tudvalevőleg hatvan tanító és tanítóő pályázott. E pályázatokat az iskolaszék e hó 4-én, pénteken tartandó ülésén veszi számba s megejti a jelöléseket. E jelölések alapján fogja, minden valószínűség szerint, megválasztani a tanítókat a vasárnap délelőtt tartandó presbiteri gyűlés.

* Kötűnő leányok. A Svētits leánynevelő-intézetben a következő leányok értek el kötűnő eredményt: az első elemi osztályban *Balsám Emma, Bárdos Giza, Berzöffi Lili, Éder Nóra, Kornhoffer Emma, Kovács Ilona, Mattyasovszky Anna, Moskovich Magda, Pégay Lujza, Pogány Erzs, Ráhlly Margit, Saly Erzs.* A második elemi osztályban: *Cichini Emma, Hrechuss Irén, Laczko Margit, Leidl Henrik, Ónody Erzs, Strobach Jolán, Strobach Margit, Tikos Etelka, Tikos Magda, Tyll Irén, Tóth Erzs.* A harmadik elemi osztályban: *Zrinyi Ilona, Katona Etelka, Szekeres Ilona, Udvardy Mariska.* A negyedik elemi osztályban: *Adamsik Anna, Naszády László, Popper Anna, Tariczky Ibolyka, Gombácsi M., Fleischer Erzs, Vidovich Andrea.* Az első polgári osztályban: *Csáky Viola, Husz Miczi, Lázary Margit, Lukács Anna, Vigh Mariska.* A második polgári osztályban: *Bozsa Kornélia.* A harmadik polgári osztályban: *Csanak Margit és Kardos Giza.* A negyedik polgári osztályban: *Kardos Etelka, Kursinszky Ilona, és Popper Irma.*

* Tegnapi halottak. Tegnap a következők hunytak el Debreczenben: Szabó Sándor ev. ref. 52 éves napszamos, Nagy Sándor ev. ref. 59 éves férfinaszabó. Gurzó Ilona ev. ref. 4 hónapos, Vig Sándor rom. kath. 25 éves, Buzai Mária ev. ref. 9 éves, Szabó Eszter ev. ref. 4 hónapos, Szabó Imre ev. ref. 4 n pos, Forgács Eszter ev. ref. egy éves.

* Az ügyvédi kamarából. Az ügyvédi kamara dr. Pilassy István ügyvédet Nyiregyháza székhelylyel besorozta az ügyvédek névjegyzékébe, dr. Kerényi Béla mezőturi ügyvédet pedig, önkéntes lemondása alapján, kitorította a fiskálisok lajstromából.

* A debreczeni országos vásár. Debreczenben a legközelebbi országos vásárt, az ugynevezett Nagy-Boldogasszony napi vásárt augusztus 4-től 12-éig tartják meg. A vásár sorrendje a következő lesz: Augusztus 4-én, 5-én és 6-án, azaz hétfőn, kedden és szerdán lesz a bőr, gyapju, méz, dió stb., továbbá toll, iparczikkek, gabona és terményvásár. Augusztus 7-én és 8-án, azaz csütörtökön és pénteken: juhvásár. Augusztus 9-én és 10-én, szombaton és vasárnap: sertésvásár. Augusztus 10-én és 11-én, vasárnap és hétfőn: lóvásár. Augusztus 11-én és 12-én, hétfőn és kedden baromvásár.

* Halálozás. Nagy Sándor 59 éves korában rövid szenvedés után elhunyt. Temetése az ev. ref. egyház szertartása szerint július 3-án d. u. 3 órakor lesz Csillag-utca 102 számú háztól a Kossuth-utcai temetőben helyezik örök nyugalomra.

* A püspök üdülése. Kiss Áron püspök, ma reggel veje Osváth Pál döghei lelkész kíséretében Alsó-Kékedre utazott, hol üdülés céljából hosszabb ideig fog tartózkodni.

* Uj társulat. „Debreczeni kereskedő Ifjak Önképző Egyesülete” a belügyminiszter engedélye folytán „debreczeni kereskedő ifjak társulata” címet fogja használni.

* Fülöp rendőrbiztos felgyógyult. Városszerzte élénk és őszinte részvétet keltett annak idején Fülöp András rendőrbiztos öngyilkossági kísérlete. A Kossuth-utcai temetőben háromszor lőtt magára s haldokolva szállították ki a közkórházba. Kezelő orvosai nem bíztak felgyógyulásában, de Fülöp erős természete legyőzte a halálos veszedelmet. Állapota napról-napra javult s ma már annyira jól van, hogy hogy egy-két nap alatt felgyógyulva elhagyja a közkórházat. A golyókat egyelőre nem bántják, ha teljesen megerősödik, akkor Röntgen sugarak segítségével távolítják el.

* Tatarozzák a kollégiumot. — A vén főiskolában ácsok, kőművesek, asztalosok dolgoznak szorgosan. Ahol ezelőtt két héttel diákok reszkettek a vizsgáktól, ma mesteremberek szerszámának kopogása hallatszik. A keleti és nyugati szárny összes ablakfáit megújítják, ami nem kis munkába és költségbe kerül. A diákok lakószobáit, a cztusokat kiürítették, a vakolatot lehántották s a kőművesek átalakító munkába vették. Szóval megtett a kollégium fenntartó testülete mindent, hogy a diákok hosszú vakációjuk után egészen fiatalnak láthassák a jó öreg kollégiumot, mely esztendőről esztendőre a diákok ezrét fogadja magába.

* Versenykuglizás. A kereskedő ifjak társulata vasárnap nagy díjkuglizást rendez saját kerthelyiségében, mely alkalomra a t. társulati tagokon kívül vendégek is szívesen láttatnak. A verseny már d. e. 10 órakor kezdetét veszi.

* **Tízezer koronás alapítvány a kollégiumnak.** Széles Lajos dobozi (Dunántul) lelkész pár évvel ezelőtt tízezer koronás alapítványt hagyott a kollégiumra. Az oldalági rokonok megtámadták a végrendeletet, mely e hagyatékra rendelkezett. A székesfehérvári törvényszék elutasította keresetükkel az örökösöket, ők azonban megfélembizték az ügyet. A budapesti királyi tábla tegnap hozott újabb ítéletet az örökség ügyében s másodízben is elutasította az örökösöket. Mivel most már két egyező ítélet van, a kollégium jogot szerzett a kielégítési végrehajtáshoz és foganatosítja is azt. A kollégium vagyona így módon tízezer koronával szaporodik.

* **Az új vasuti állomás megnyitása.** Az új vasuti állomást visszavonhatatlanul megnyitják e hó 13-ik napján. Eredetileg 12-ére volt tervezve az ünnepélyes megnyitás, azonban e napon az altiszteknek lesz műkedvelő előadásuk s e miatt halasztották el másnapra a megnyitást. A vasuti hivatalok s az üzletszemélyzet egy éjszakán költöznek át új helyiségekbe. A megnyitás nagy ünnepélyesség keretében fog megtörténni. Rögtön az új állomási épület átadása után kezdik bontani a seregény kinézésű, ideiglenes állomást.

* **A gazdasági tanács gyűlése.** A főiskola gazdasági tanácsa, Simonffy Imre elnöklésével tegnap délután gyűlést tartott, a melyen folyó ügyeket intéztek el. — A tárgysorozaton szerepelt a kollégiumi fűtők kérelme is, kik 48 korona állandó fizetésért folyamodtak a tanácshoz. Eddig ugyanis csak a téli hónapokban élvezték ezt a fizetést, nyáron csak 40 korona volt havi javadalmazásuk. A gazdasági tanács méltányosnak találta a kérelmet és a pénzügyi bizottsághoz tette át referálás végett az ügyet.

* **Róth Mórné temetése.** Özvegy Róth Mórné, kinek haláláról lapunk tegnapi számában emlékeztünk meg, tegnap temették el nagy részvét közt a Szent-Anna-utcai gyászházról. Ott volt a temetésen a megboldogultnak fia, dr. Csillag Ferencz, az első fővárosi szociálista városatyja, valamint Kovács Dezső főpinczér is, ki szintén édesanyját siratta az elhunytban. A halottas háznál Krausz főrabbi mondott megható gyászbeszédet, a sírnál pedig Tolszki kántor énekelt gyászdalokat. Nyugodjék békében!

* **Kollégium ügyésze.** Márk Endre ügyvéd 5heti tartózkodása Londonba utazott. Távollétében dr. Kovács József ügyvéd helyettesíti, ki hivatalos óráit az ügyészi irodában tanja meg.

* **Az öngyilkosjelölt örül az életnek.** Pár nappal ezelőtt — a mint azt lapunkban megírtuk — egyik mulató helyen öngyilkossági kísérletet követett el egy Marozsán Anna nevű leány. Szerelmes volt a szegény teremtetés egy főhadnagyba és reménytelen szerelem miatt akart a halálba menekülni. Súlyos belső sérülésekkel szállították ki a kórházba, a hol csakhamar magához tért. A gondos ápolás visszaadta az életnek. És a szegény leány, a ki előbb nehéz kinok árán

akart menekülni a halálba, most örül, hogy él és látja a sugaras napot. Tudva azt, hogy megmenekült a halálból, vidáman dalolással veri fel a kórházat, derűs jókedvvel mulattatja a betegeket. Ha később is, de reá jött arra az igazságra, hogy a csalódott szívek nem okvetlenül a halál az egyedüli menedéke.

* **Véres verekedés a kenyér miatt.** A kenyér miatt kaptak össze az Arpad-téren Bartha István és Dankó János napszámosok és egymást alaposan helyben hagyták. Dankó véres fejjel és feldagadt arccal került ki a kenyéretől megfosztott Bartha keze alól. A verekedőket bevitték a rendőrségre, ahol botránycsinálásért mindkettőt megbüntették.

* **A budapesti honvédegyalozred ténzeje.** A budapesti honvédegyalozred, mely most Ós-Budán tart zeneesélyeket, e hó 15-e körül Debreczenbe jön s a Nagyerdőn végy izben tart ténzejét. Érdeklődéssel nézünk a budapesti honvédezenekar vendégszereplése elé, mert ez a zenekar köztudomás szerint a legkitűnőbb katonabanda. A zenekar Debreczenből Székelyhid környéjére kíséri ezredét, a csapatösszpontosítások színhelyére.

A darabokra vagdalt ékszerész.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Tegnap este kilencz órakor rettenetes gyilkosságot fedeztek föl a külső-váci ut egyik mellékutcájában Erdei Sándor ékszerészt a külteket leütötték s mikor az ütéstől eszméletét veszítve összerogyott, kirabolták és testét három részre vágták.

A rendőrség még az éjszaka szűfeskörű nyomozást indított az eddig még ismeretlen rablógyilkosok kiderítése iránt. A detektívek nagy része keresztül-kasul járja a külteket. A vizsgálatot maga Farkas Lajos osztálytanácsos, a bűnügyi osztály főnöke, a nyomozást pedig Krecsányi Kálmán kapitány, detektív főnök vezeti.

Az első akta.

A rémregényhez illő gyilkosságot este kilencz órakor jelentették Fömel Elek rendőrkapitánynak, az éjjel felügyelő volt tisztviselőnek. Gegus Dávid rendőrfogalmazó szóról szóra így vette jegyzőkönyvbe az esetet:

„Bogárdi Imre rendőr telefonon jelent: Este kilencz órakor a Sziget-utczában egy palánk mellett egy fölvgadalt férühullát találtak. A megindított vizsgálat kiderítette, hogy s hullá Erdei Sándor kadarkuti születésű, hatvan éves izraelita ékszerkereskedő (Felső-erdősor 39.) Az összevagdalt hullát esti 9 órakor a Visegrád-utczán át gyerek kocsiiban toltá a Sziget-utczán egy ismeretlen középtermetű, sovány, 28—30 év körüli napszámos s a palánknál ledobva, a Váci-uton eltávozott.

Erdei reggel nyolcz órakor ment el lakásáról, azóta nem látták. Körülbelül kilenczszáz forint készpénz és több ékszer volt nála. Az ékszerék a hullá ruhájában megtaláltattak, ellenben hiányzott a tárcza pénzzel együtt.

A nyom.

Krecsányi Kálmán detektív-főnök még az éjszaka folyamán maga vette át a nyomozást. A holttestet a Sziget-utca és Ügy-nök-utca sarkán fekvő telken találták. A telek lehuzódik a Koráll-utczáig. Kelemen Mór kereskedő a telep s régi sarköveket

rakott le benne. A holttestet Ilk és Mócsag iparosok fedezték föl s ők közölték az esetet a közeli rendőrrel is. Ehez fogható gyilkosság Budapesten egyáltalán nem történt. A tettesek iszonyatos kegyetlenséggel, a bűnügyi krónikában csak nagy ritkán előforduló bestialitással végezték véres munkájukat.

Tapasztalt latrok lehettek, a kiknek bizonyosan egyéb bűn is terheli a lelküket. Az áldozatot, a ki rendszerint maga kereste fel vevőit, a kültekek munkás népét, csak a pénztől fosztották meg. Ékszereit meghagyták nehogy a holmik értékesítésével elárulják magukat.

Ilk és Mócsag előadása szerint a holttestet — mint ezt a reggeli lapok is közlik — egy asszony kis kocsiin toltá be a Sziget-utczai telepre. Mikor letette, elfutott. A vörös abrosz, a melybe a hullát csavarták, nem igen vezethet nyomra.

Utóbb Kálmán István géplakatos is jelentkezett a rendőrségen. Elmondta, hogy az asszony, a ki a kis kocsiin az utczába toltá 28—30 éves lehetett. Sovány, barna haju nő, sötét szoknya, világos derék, fehér alsó szoknya volt rajta, a mely kilátszott a ruhája alól.

Kálmánt a rendőrség ma reggel ismét kihallgatta. Vallomása nem tér el tegnapi kijelentéseitől.

Jelentkezett utóbb egy tátos kiejtéssel beszélő munkás ember. Vallomásának lényeges részében ezt mondja:

— A Váci-uton, a Wörner gépgyár előtt láttá az asszonyt két férfi társaságában. Az asszony kis kocsiin tolt maga előtt. Az egyik ember kék munkás ruhába volt öltözve, a másikon uri ruhát látott, világos nyakkendővel, kézelővel.

A vizsgálat.

A detektívek kora reggel megkezdtek a kültekek átkutatását. A meggyilkolt ékszerész lakásán az adósok könyvéből megállapították, hogy kik voltak a vevői. Nem lehetetlen, hogy a tettes ezek között keresendő. De azt mindenesetre ki fogják deríteni, hogy hol és kinél járt utoljára.

A holttest

Erdei Sándor holttestét a morgueban ma délelőtt lefényképezték. A szerencsétlen ember jobb oldalán ütés van. A nyakán foltogató jele látszik. A hasát éles beretvával metszheték el, a lábát ellenben késsel vágják el s utóbb baltával vagy bárdal akarják teljesen eltávolítani a törzstől, a mi azonban nem sikerült nekik.

A boncolás iránt a rendőrség még nem intézkedett.

A rendőrség azt hiszi, hogy a tetteseket még ma kiderítik.

A kis kocsi utja.

A detektívek a kis kocsi utirányát már kiderítették. A kerekék 28 és fél centiméter távolságban vannak egymástól. A homokos utcákon a kis kocsi a váci-utról a Család, Ügy-nök-, Koráll-, Visegráei- és Sziget-utczájába körutat tett, a mi a mellett szól, hogy az asszony sokáig tanakodott azon, hogy hol tegye le a holttestet.

Vérnyomot az egész utvonalon nem találtak.

A bűnjel.

A gyilkosok nem hagytak más bűnjelét hátra, csak a vörös abroszt. Közepes nagyságú olesó abrosz, a melyet rendszerint szegény ember lakásán láthatni. Különös jel nincs rajta. Ott függ Kerody Béla fogalmazó szobájában, a ki a délelőtti folyamán a bűnjelét több fehéremű-kereskedő ügynökének megmutatta. Délfelé becsitálták azokat a kereskedőket, a kik a külteki lakókkal részletre dolgoznak. Nem lehetetlen, hogy így nyomára jutnak a gyilkosoknak.

Ujabb bűnjel.

Krecsányi Kálmán dedektívfonók délfelé a Pannónia-utca porában egy véres zsebkést talált. Valószínű, hogy a fekete csontnyelű kést a tettesek vesztették el.

A Kárpát-utczában, a mely a Sziget-utczába nyílik, vérvnyomot fedeztek föl.

Cigler Istvánné, a Pannónia utca 10. számú ház házmesternője délben jelentette a rendőrségnek, hogy azt az asszonyt, a kit a rendőség keres, tegnap délután fél öt órákor látta a Pannónia utczában. A kis kocsit óvatosan toltta maga előtt s a Koráll-utczába fordult be. A Koráll-utca a Sziget-utczába nyílik.

A gyilkosságot e szerint a kora délután, esetleg már délelőtt követték el.

Farkas rendőrtanácsos a vizsgálat vezetésébe délben bevonta Bérzi Béla rendőrkapitányt is.

A gyilkost elfogták.

(Éjjeli távirat.)

Budapest, július 2. Ma a kora reggeli óráktól kezdve egész sereg detektív hajszolta lázas buzgalommal a gyilkos nyomát minden eredmény nélkül, míg végre egy telefonjelentés nyomra vezette a rendőrséget s e nyom egész a gyilkosig vezetett.

Ugy 10 óra tájban az Aradi-utca 64. sz. ház házmesternője telefonát a rendőséghez, hogy a nevezett ház kapuja alatt vérvnyomok láthatók. Eperjessy rendőrfogalmazó két detektív kíséretében azonnal elment az Aradi utczába, hol csakugyan megtalálták a vérfoltokat.

Eperjessy tudakozódni kezdett a ház lakói felől s azt a meglepő felfedezést hallotta, hogy a házban lakik egy Petró Gyuláné Bartók Eszter nevű asszony, ki tegnap egy gyermekocsit tolvaj maga előtt, távozott a házból.

Eperjessy fogalmazó rögtön maga elé hívatta Petróét — egy körülbelül 23 éves, sovány asszonyt — s vallatni kezdte. Petróé elinte hallani sem akart semmiről s tagadta, hogy a meggyilkolt Erdeit csak ismerte volna is, azonban mikor a detektívek Erdei arczképét felmutogatták a lakóknak, két kis leányka s hét éves Hegyi Margit és hat éves huga Juliska felkáltottak:

— Mi ezt a bácsit láttuk tegnap Petró néninél.

Erre a vallomásra előállott a kis leánykák anyja s elmondotta, hogy tegnap délután leánykája Margitka lent játszott a három emeletes bérház udvarán, mikor egyszerre nagy zajt hallott a Petróék lakásából. A leányka kíváncsi lett a zaj okára, előkapott egy kis zsámoly széklet s arra felállva benézett az ablakon. Pár pillanat múlva ijedten szaladt anyjához:

— Jaj mama, mit láttam!

— Mit? — Kérdezte Hegyiné!

— Egy ember, a Petró néni haját ránczigálta — válaszolt a kis leány.

— Bizonyosan az ura volt — nyugtatta meg az anya a kis leányt.

— Nem az volt mama, Petri bácsit ismerem. Ez egy öreg ember volt, a ki az ágyon feküdt s a Petri néni haját ránczigálta.

Hegyiné mindazonáltal nem törö-

dött az egész dologgal s eszében sem volt, hogy bűntény is foroghat fenn.

Időközben Eperjessy fogalmazó előhozta a bűnjelként szereplő abroszt s egyszersmint házkutatást tartott a Petróé lakásán, hol megtalálta a sokat emlegetett gyermekocsit. Erre aztán Petróé megtört s töredelmesen bevallotta, hogy a gyilkosságot ő követte el.

— Már látom, hogy nem tagadhatom el a dolgot, mondotta — tehát elmondok mindent. Tartoztam Erdeinek 24 forinttal s szombaton kellett volna fizetnem, de nem lévén pénzem, azt mondtam a hozzám jött Erdeinek, hogy jöjjön el kedden s akkor fogok fizetni. El is jött, de ismét hiába, mert megint nem tudtam fizetni. Erdei, mikor ezt kijelentettem neki, szörnyen dühös lett, szidott és pofon is vágott. Erre én torokon ráadva az ágyba löktem, ráborítottam a takarót, majd a szájába kendőt gyömöszölve megfojtottam.

Tettem elkövetése után nagy félelem vett rajtam erőt. Féltem az uramtól, hogy agyonüt ha hazajön és megtudja a dolgot. — Bezúgáltam tehát nagynehezen a halottat a másik szobába s ott hevert egész nap. — Este fele már nagyon kezdett büzlenni a halott s ekkor elővettem az uram nagy dolgozókeszt s szétdaraboltam a holttestet. A karját, lábait, levágtam sőt a derekát is kettévágtam s így darabokra vágdalva belepakoltam egy gyermekocsiba. A kocsival aztán elmentem hazulról, hogy a holttest darabjait valahol eldobjam. A kapu alatt még meg is kérdezték tőlem, hogy mit viszek a kocsiban, mire én azt válaszoltam, hogy dunsztos (befőttes) üvegeket viszek.

Eddig tartott a borzalmas vallomás, mely után a gyilkos asszony előadta szekrényeiből a szerencsétlen Erdeitől elrabolt pénzt és ékszereket.

Ezek után Eperjessy fogalmazó le tartóztatta a gyilkos asszonyt s kijelentette, hogy vele kell mennie a rendőrségre. Petróé erre jajveszékelnéi kezdett, mondogatta, hogy szegényli a kapuban csoportosult nagy tömeg között lemenni. Nagy nehezen mégis beültették egy kocsiba s a rendőség börtönébe szállították.

A délután folyamán aztán előkerítették a férjét Petró Gyulát is, a ki asztaloslegény. Petró tagadja, hogy a gyilkosságról tudomása lett volna, azonban rendkívül terhelő adatok merültek fel ellene. Munkástársai ugyanis elmondották rendőrségnek, hogy Petróért tegnap délután érte jött egy ember és haza hívta. — Petró aztán tegnap nem is ment vissza a műhelybe. Ma reggel a rendes időben megjelent Petró a munkánál, de feltűnt, hogy délben nem ment haza ebédelni, azt adván okul, hogy felesége ma nem főz ebédet, mert tárgyaláson van.

Az bizonyos, hogy Petróénak segített valaki a holttest eltakarításában, — noha ezt tagadja — erre mutat leg-

alább egy Sólyom Lajosné nevű asszony vallomása, ki tegnap este a Ferdinánd hidon menve két férfit talált, kik gyermekocsit toltak. Utánuk egy asszony ment, a ki egy izben rájuk is szólt.

— Ha nehéz, tegyék le és pihenjenek.

A rendőség Petró Gyulát is le tartóztatta.

Petróéknak két gyermekük van, egy négy éves Gábor nevű fiu és az egy éves Boriska. Ez utóbbinak a kocsiját használták fel a meggyilkolt ékszerész holttestének elszállítására.

TÁVIRATOK.

A király Ischlben.

Bécs, július 2. A király ma délelőtt Ischlbe utazott.

Egy királyi herceg londoni botránja.

London, július 2. Az esti lapok a belügyminiszter kérése ellenére közlik, hogy a multkor egy erkölcstelen lebutában letartóztatott herceg neve Braganza József hadnagy, a kit ma délelőtt a tizenöt éves Henry Chandrerrel együtt erkölcsiség elleni büntettért rendőrbíró elé állítottak. Azzal védekeznek, hogy három ember zsarolás végett törbe csalta. Ő ellent állott — e közben jött a rendőség. A tárgyalást különben elhalasztották.

Nagy tűz.

Laurvic (norvégia), július 1. Ma délután itt nagy tűz ütött ki. Eddig leégett száz ház, köztük egy nagy gabonaraktár és egy szénraktár. Viz hiánya miatt az egész várost veszedelem fenyegeti.

Közönség köréből.

Juhvászár — ünnepen.

Izraelita kereskedők kérelme.

Debreczen város tekintetes tanácsának figyelmét tisztelettel hívjuk fel egy olyan fontos körülményre, amely a Dienes-napi országos vásár eredményét veszélyezteti, ha idejekorán intézkedés nem történik.

A Dienes-napi országos vásár októberben lesz s egyik határnapja szerint a juhvásár 2. és 3-ára esik. Ez nagy hiba, mert az izraeliták ugyanezen a két napon ünneplik egyik legnagyobb ünnepüket: a karácsonyt. Ha tehát a juhvásár napját meg nem változtatják, akkor az nem fog sikerrel járni. Az izraeliták ünnepük miatt nem vesznek részt, vidékről nem jöhetnek s kárát vallja annak az ipar, a kereskedelem, a vásár, sőt a vámdíjak révén maga a város is.

Hogy erre a körülményre már most felhívjuk a tekintetes városi tanács figyelmét, azért tesszük, hogy októberig bőven nyíljon alkalma és módja a vásár eme napjának kívánatos és ajánlatos elhatározása ügyében a szükséges intézkedéseket megtenni.

Tisztelettel:
Több előrelátó izraelita kereskedő.

KÖZGAZDASÁG.

A beteg őszibarackfák kezelése. A levőltetvek ellen a dohánylugkivonattal, vagy pedig a quassia-főzettel való permetezést ajánlják. A dohánylugkivonattól 2 kg. oldandó fel 1 hl. vízben s ezzel permetezendő be a fa. A quassiafőgácsból 1 kg-nyit 5 liter vízben magfőzünk s ennek barna levét leszűrve, egy körül-belül 3 hliteres kádba öntjük. Azután ugyancsak 1 kg. közönséges szappant főzünk 5 liter vízben s ha teljesen feloldódott, azt hozzáöntjük a quassiafőgács levéhez. E keverékhez még annyi vizet öntünk, hogy az egész mintegy harmadfél hektoliternyi legyen s ha jól összekeverjük, bepermetezzük a levőltetves hajtásokat. A permetező anyaggal ne takarékoskodjunk. A levelek fodrosodása ellen semmi sikeres védekezési eljárást nem ismerni. Mondják, hogy célszerű a fodrosodott leveleket, hajtásokat leszedni.

Hogyan kell a vinczellérbogár ellen védekezni? A vinczellérbogarak ellen a zöldgálicczal való védekezés nem ajánlható, mert annak semmi haszna sincs. A bogarak összeszedése fáradságos és nem épen könnyű munka, azért az összeszedést a baromfiakra, különösen pulykákra kell bízni, ha ugyan egyéb körülmények ezt megengedik. Miután úgy látszik, hogy a bogarak nagyon elszaporodtak, jó lesz az ősszel a talajt megszénképezni, hogy lárváik a földben elpusztuljanak. A szénképezés és egyébiránt ugyanugy történik ezek ellen is, mint a filoxera ellen. A szénképezés idejére nézve megjegyezzük még, hogy a késő ősszel vagy korai tavasszal történjék, vagy pedig, a mennyire lehetséges, a két határidő között, mert a lárvákat ekkor találjuk a földben. A szénképezés sikere természetesen a talaj minőségétől is függ; ha a talaj túlkötött, akkor a szénképezés hatása kétséges. Egyébiránt bizonyos határig nagyobb adagok alkalmazásával, vagy lyukak elhelyezésével ez esetben is boldogulhatunk.

CSARNOK.

Az őrangyal.

— Regény. —

Írta: **Thán Gyula.**

(Folyt.)

Lánczy Kálmán folytatta beszédét.

— Az igazság az én részemem van. Hiába mindeu küzdelem. Aki az ellenkező-

jét állítja, az hazudik és velem száll szembe. Egyebekben a történetek után majd oda fordulunk, ahol a tisztelt társaság a tanuk vallomása nyomán is kétségbevonhatlan bizonyítékot nyer arról, hogy csak az az igaz, amit mi állítunk.

— Ez vakmerőség, kiáltotta Bogáti Béla, aki megsokalta a tolokodást és ingerülten ugrott fel.

A vendégsereg tagjai csak ezt várták. Senki sem bizott a Lánczy szavaiban. Hiába erősködött, nem hitt neki senki. Amint Béla jogos felháborodásának kifejezést adott, nyomban utána sorra ugráltak fel a vendégek.

Kár volt meghaligatni! Ugy-e mondtunk. Vakmerőséggel akar kibujni. Hozzá sértetet. Nincs helye közöttünk! Ki vele!

Lánczy Kálmának már nem volt vesztetni valója, természetesen így nem riadt vissza a legvakmerőbb lépéstől sem. Szembe állott a méltatlankodókkal s haraggal szökött föléjükbe.

— Az önök lármája el nem némit. Nem a szívük szerint, nem meggyőződésből beszélnek önök, hanem azért, mert meg akarják hálálni a vendéglátást, a jó mulatságot. Igazságuk van uraim. Akiiket jól tartottak, legyenek hálásak a vendéglátóval szemben. Ez szép, ez elismerésre, ez tiszteletre méltó önöknel.

— Folyt. köv. —

Debreczeni piac.

Június hó 30. és júl. 1-én tartott heti vásár eredménye.

Buza: 18 — 00 kor. 40 fill., 17:60 fill.
Kétszeres: 16 kor. 80 fill. 16 kor. 40 fill.
Rozs: 14 kor. 80 fill. 14 kor. 40 fill. 14.
Árpa: 11 kor. — 10 kor. 80 fill.
Zab: 12 kor. 50 fill. — 12 kor. 00 fill.
Tengeri 10 kor. 60 fill. — 10 kor. 00 fill.
Köles: 9 kor. 0 kor. 00 fill.
Széna: 5 — 3 koronáig.
Háj: 110 kor.
Zsir: 120 — 128 kor.

Ló- és szarvasmarha vásár.

Ló felhajtattott 870 drb., — ló eladatott 420 darab., Szarvas marha felhajtattott 1340 drb eladatott 760 drb.

Sertés vásár.

Sertés felhajtattott 1780 darab — eladatott 870 drb Kövér sertés kilója 92 — 00 — 96 fill.

A vásár lefolyása élénk volt.

Gyógyászati cikkek raktára. Párisi gummiárak raktára

J. Reif, specialista, Wien
1. Bardstätte 3.

Árjegyzékek zárt borítékban ingyen és bérmentve.

Vidékre küldés utánvétellel Diskretio. á
2, 4, 6, 8, 10 kor. stb.

ANATHERIN.

A Dr. Popp J. G. cs. és kir. udvari orvos (Bécs)

Anatherin szájvíze.

Ugy a száját mint fogakat egészségesen tartja meg, megszünteti a fogfájást, ami szükségessé a táplálkozás és emésztés szempontjából.

Csak akkor való a készítmény, ha két arany nyomású jeczeket saját czéggel van el látva, 1 üveg ára kor. 2-80.—2.—1.

Az Anatherin fog-crème

Ön tubusokban, habnélküli, ezért nem ontja a fogat, de fehéríti s tisztán tartja azt. — Fogp r 1 kor. 26 fill. Anatherin fogpaszta üvegdobozban 1 kor. 40 fill., csomagban 70 fill., fogplomba 2 kor., gyógyfűszappan 60 fill. Kapható: gyógyszerárban, Kontsek Géza, Szent-Királyi Tivadar és más előkelőbb üzletekben.

Van szerencsém értesíteni a n. 6.

öröltető és daráltató gazda-közönséget,

hogy a diószegi uton a

dohánygyárral szemben

fekvő, újonnan berendezett

„Erzsébet“ malom

működését megkezdte és ott sima és kereskedelmi őrlést, tengeri és árpa darálást

jutányos áron

pontos kiszolgálás mellett reggel 5 órától este 8 óráig elfogad. Teljes tisztelettel:

„Erzsébet“-malom

Weisz Sándor és Társai.

Nyári ruhák, batistok,
zefirek, áttört kelmek,
picket mellények
tisztítását

kifogástalanul teljesíti:

Hrabéczy Antal

ruhafestő és vegyszeti tisztító intézet.

DEBRECZEN,

Széchenyi-u. 42.

Apró hirdetések.

Díja 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szó 4 kr., 8 fillér.

Levélbeni tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges posta-helyez bekezdések.

Apró hirdetések díjára figyelem!

Kazánfűtő a Rozenthál malomba fölvétetik.

Férfi gépész-kovács megfelelő állást keres, vagy csépeknél. Vas Hatvan-u 56.

Eladó kis ház nagytelekkel, méltányos árban. Csók-utca, 6-ik számú.

Egy gyakorlott vasalónő, és egy mosónő felvétetik Papp Gyula mosódájában Arany János-utca 5 szám.

Jó irasu egyén ajánlja magát irodai foglalkozásra igen szerény feltételek mellett. Értesítést ad a kiadóhivatal.

Denaturált szesz legerősebb 1 liter üvegnélkül 20 kr. Kapható Czeglédy és Polgárnál.

Blous es napernyőkben feltűnő nagy választék Halmágyi Sámuel áruházában főtér.

Sámson községtől negyed óra járásra a Tamási pusztán 400 hold (1200 □ ölével) tagbirtok gazdasági épületekkel eladó. Értekezhetni dr. Megyery Pál ügyvéddel Debreczenben, Széchenyi-u. 35. szám.

Eladó bor 20 hektoliter kerti bor együtt, vagy kisebb mennyiségben is eladó. Széchenyi-utca 42.

Eladó házak:
Péterfia-utca 45. szám.
Arany János-utca 60. szám.
Csapó-utca 31. szám.
Homok utca 124. szám.
Feltételek megtudhatók a Debreczeni Elő Takarékpénztár titkárságánál.

Csillag-utca 19. számú ház üzlethelyiséggel jutányos áron kiadó vagy eladó.

Sámsoui (közös) kertben hat nyilas szőlő a legszebb helyen nyaralónak is igen alkalmas, épületekkel együtt eladó. Értekezhetni Csapó-utca 90.

Ingyen lakást kaphat takarításért magános urnál gyermektelen házaspár vagy magános nő. Cím a kiadóhivatalban.

Eladó ház a József kir. herceg-u. 28. számú ház ondoi földjével kedvező feltételek mellett eladó. — Értekezhetni: Teleky-utca 17 szám, 3 ajtó alatt.

3 pár egészségi kötött férfi-harisnya 79 kr. 3 pár szintartó fekete kötött női-harisnya 75 kr., kötött gyermek harisnyák igen jutányos árban beszerezhető MARTON GYULA üzletében, Debreczen, Bika-szálloda mellett.

Boldogfalvai-kertben 1200 □ öl szőlő, gyümölcsfákkal, pajta épülettel □ ölenként 4 koronájával eladó. Értekezhetni Borssy ezukrázdájában.

Katonakeztyük tisztítását javítással együtt pártól 8 kr-ért, glaze-keztéssel tisztítását jutányos ártól vállalom. Péterfia-utca 37. szám.

Egy jó családból való leány ajánlkozik idősebb házaspárhoz, vagy özvegy urnához házikisasszonynak. Cím a kiadóhivatalban.

DIVATOS

Női mosó ruha szövetek,
Batistok, Zephirek,
Áttört kelmék,
Sima színes angol vásznak,
Cosmanosi szintartó,
Indisch-foulard Savannah,
Chiné csikos és koczkás vásznak
métere 27 kr. és 32 kr.
Szerb és Csalány-vásznak,
15 kr-tól 22 kr-ig.
Turista-ingek nagy választékban

Szabó Lajos fiai cégnél
Debreczen, Rózsa-ter.

A nyári idényre

a legmegbízhatóbb elsőrangú gyárakból szabadalmazott

JÉGSZEKRÉNYEKET,
aműködő **Fagylaltgépeket.**
Legjobb minőségű

Szódavíz-készülékeket.
Tükrözött

Kerti golyókat,
sodrony borítókat
és szabadalmazott

legújabb befűző üvegeket
a legnagyobb választékban és legjutányosabb árak mellett ajánl:

KASZANYITZKY ENDRE
üveg, porcellán, lámpa, háztartási és disz-
árak nagykereskedése.
DEBRECZEN, Piacz-u. 78.

Feltűnő eredmény érhető el

A HAJÓS-féle

„Aradi Ibolya-Crème“

használatát által, mely pár nap alatt elmulaszt szeplő, májfolt, bírires, bőrvörösséget és mindennemű arcztisztatlanságot. E remek ártalmatlan cosmeticus szer a bőrben teljesen felszívódik, minek következtében a hatás bámulatos gyorsasággal áll be.

Nappal is használható!

A párisi és londoni hygienicus kiállításokon aranyérmekkel s diszoklevéllel kitüntetve.

Ára egy tégelynek 50 krajczár.

Ibolya crème szappan 35 krajczár Ibolya-hölgy-por fehér, rózsas és krém színben 1 darab 60 krajczár. IBOLYA-TEJ (Eau de Violette ee Hajós) egy üveg 50 krajczár.

Övakodjunk értéktelen utánzatoktól!

Bevásárlásnál csakis Hajós-féle Ibolya készítményeket tessék elfogadni.

Kapható a készítő feltalálónál

Hajós Arpád gyógyszer-tára és gyógyszer-szeti laboratóriuma ARAD, Andrásy-ter 22. sz.

Budapesten Török József ur gyógyszer-tárában. Belényes: Erdélyi László, Eled: Kocsis József, Székelyhid: Dr. Bukert Mihály, Kis-Marja: Gallasz Frigyes, Nagy-Szalonta: Czajlik György, Tenke: Somogyi Lajos, Sarkad: Kubányi Kálmán
Debreczen: Tóth Béla gyógyszer-tárában.

Uri lakás

5 szoba, előszoba stb.

gáz- és vízvezetékekkel

azonnal kiadó

Debreczen, Széchenyi-utca 42. sz.

Legnagyobb és legelőcsőbb cipő-áruház Debreczenben.

Női cipők

Férfi cipők

Áruházam megtekintésére meghívom a t. közönséget, ahol a legdivatosabb és legtartósabb cipőt kaphat. Tisztító bőkenőcsöt minden bevásárlásnál ingyen adok. 10 fitnyi bevásárlásnál franco küldök. Bonybőrből cugos vagy fűzős lábbeli . . . 240-260-280.
Zerge bőrből cugos, fűzős vagy gombos . . . 280-300-350.
kezttyűszárral cugos, fűzős v. gombos . . . 350-400-430.
Párisi Sevro cugos, fűzős v. gombos . . . 450-550-650.
Sevró lakk kezttyűszárral cugos v. fűzős . . . 300-350-370.
Lasting cugos selyem cuggal . . . 240.
Bornyu bőrből sima vagy betétes lábbeli . . . 240.
Karlsbádi tükör bőrből kezttyűszárral cugos vagy Bergsteiger . . . 350-390-450.
Párisi Sevro cugos vagy Bergsteiger . . . 500-550-600.
Maici Lakk cugos vagy Bergsteiger . . . 450-550.
Sárga Bonyubőr cugos vagy Bergsteiger . . . 350-400-450.
Konkurrenzia ki van zárva. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítettek. Nem tetszés esetén a cipőt kicserélem, vagy a pénzt visszaadom.

Löw Zsigmond és Társa DEBRECZEN, Piacz- és Szent-Anna-utca sarkán.

P A R Á D I

A S V Á N Y - V I Z

kiváló gyógy- és borviz.

Főraktár: DEBRECZENBEN,

Csanak Józsefnél.

Kapható ezenkívül minden fűszerkereskedésben és vendéglőben.